

magnolia

NR 12 (44) GRUDZIEŃ 2015

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

Wigilijne
świąteczka

Jak dbać
o poinsecję
i inne zimowe
piękności

Koci pazur, kudzu...
dziwne ziołoleki

**Czego nie
wiedzieliście**
o jemiole

**Nowa
moda**
– ubranka
dla drzew

9 POMYSŁÓW NA CHOINKĘ W DONICZCE

Ważne tematy:

- ✿ CHOROBY
ŻYWOPŁOTÓW
- ✿ DREWNO
DO KOMINKA
- ✿ GROŹNY MAK?

Roślinny horoskop

**PŁACIMY
ZA WASZE
OGRODY
400 zł!**
CZYTAJ NA S. 32

Ciemnierniki
– KWIATY
NA ŚNIEGU

INSPIRACJE
zrób to sam

Świąteczne drzewko
na ścianie

Nasi eksperci

• dr **MAGDALENA NARKIEWICZ**
biolog

• **WIESŁAW GAWRYS**
mgr inż.
ogrodnictwa

• **MAŁGORZATA ŁĄCZYŃSKA**
architekt
krajobrazu

• **ALICJA GAWRYS**
mgr inż.
ogrodnictwa

• **ALDONA ZAKRZEWSKA**
architekt
krajobrazu

• dr **HANNA MASTERNAK**
fitopatolog

• dr **WOJCIECH SŁOMKA**
fitopatolog

GRUDZIEŃ • spis treści

Na czasie

- 6** Kalendarz prac ogrodniczych
O czym warto pamiętać
Piękne w grudniu:
Anturium Andreego

ogród.

W świecie roślin

- 8** Kwiaty spod śniegu
Ciemierniki zakwitają,
nim przyjdzie wiosna
- 12** Świąta w donicy
Które iglaki nadają się na choinki
i jak się nimi opiekować?

W stronę natury

- 16** Co potrafią ziołoleki
Koci pazur, kudzu, acai,
czystek – zdradzamy tajemnice
niezwykłych ziółek

Klucz do ogrodu

- 18** Rok w ogrodzie
Zielony azyl zachwyca
od wiosny do zimy

Roślina na cały rok

- 22** Mak smakoszy
Pożyteczny
i... niebezpieczny

Nasze drzewa

- 24** Horoskop celtycki
Sprawdź, jakie drzewo
jest twoim patronem

Inspiracje

- 28** Ogród w sweterku
Kolorowe wdianka z włóczki
ożywią zimowy krajobraz ogrodu

Roślina miesiąca

- 30** Podniebny krzew
Zielone gałązki jemioli
– symbol miłości i dostatku

Ogrody czytelników

- 32** Pasja po pięćdziesiątce
Iwony Kostrzewy z Międzyrzecza

Czas na zmiany

- 34** W objęciach pnących
Dwa projekty przydomowego
ogrodka w wiciokrzewem
lub milinem w roli głównej

Szkółkarze polecają

- 36** Zimowy szelest traw
Sześć traw ozdobnych
także zimą

Eksperci radzą

- 38** Zielone pogotowie
Plamy na liściach datury
Truskawki na balkonie
Co dolega fiołkom?
Czym zakwasić podłoże?
Czy orzech włoski
szkodzi innym roślinom?

s. 18.

s. 50.

magnolia

Nr 12 (44) grudzień 2015
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
tel. 22 555 68 50,
e-mail: magnolia@agora.pl
www.e-ogrody.pl

Redaktor naczelna:
Anna Landowska
e-mail: anna.landowska@agora.pl

Sekretarz redakcji:
Ewa Czackowska
e-mail: ewa.czackowska@agora.pl

Zespół: **Alicja Gawrys, Magdalena Narkiewicz,
Aldona Zakrzewska**

Stale współpracują:
Małgorzata Łączyńska

Kierownik artystyczny: **Marta Kochan**

Fotoredaktor: **Alicja Górzyska**

Koordinacja produkcji: **Anna Ziemak**

Specjalista przestrzeni barwnej:
Paweł Szczepaniak

Serwis e-ogrody.pl
Redaktor: **Katarzyna Jodłowska**
e-mail: katarzyna.jodlowska@agora.pl

AGORA SA

Wydawnictwo: AGORA SA, ul. Czerska 8/10,
00-732 Warszawa
tel. 22 555 40 00, 22 555 40 01

Dyrektor wydawniczy:
Katarzyna Kolanowska

Wydawca: **Piotr Hendel**

Dyrektor artystyczny:
Andrzej Przygodzki

Dział reklamy: tel. 22 555 61 84,
e-mail: reklamaczasopisma@agora.pl
Dyrektor sprzedaży: **Piotr Hendel**

Dział marketingu: e-mail: marketing@agora.pl
Dyrektor marketingu:
Agnieszka Adamska

Dział kolportażu: tel. 22 555 53 33
Dyrektor kolportażu: **Robert Małaszczek**

Prenumerata: tel. 801 130 000
(opłata za połączenie zgodnie z taryfą operatora)
lub 22 555 44 00, faks: 22 555 55 59
e-mail: prenumeratazasopisma@agora.pl

Pytania i reklamacje prosimy kierować
pod adresem: Dział Kolportażu AGORA SA,
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Druk: **Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.**
ul. Pułtuską 120, 07-200 Wyszków

ISSN 2084-7270 INDEKS 282715

Copyright © Agora SA 2015

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania tekstów.

Wydawca magazynu „Magnolia” ostrzega P.T. Sprzedawców, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów czasopisma po cenie innej niż wydrukowana na okładce jest działaniem na szkodę wydawcy i skutkuje odpowiedzialnością sądową.
Reklamy niezobowiązujące na ss.: 2, 15, 49, 67, 68.

s. 8•

s. 54•

s. 30•

s. 46•

Na co choruje hebe?
Lagerstremia indyjska
– piękna nieznajoma
Najzimniejsze miejsce
w ogrodzie

Klinika roślin

42 Żywopłoty też chorują
Podpowiadamy, jak walczyć
z ich szkodnikami i chorobami

Obserwatorium

44 Gdy bóbr idzie w wizytę...
...trzeba się mieć na baczności!
– radzi Adam Wajrak

dom•

Inspiracje

46 Gwiazdki i płomyki
kolorowych lampek i świec
podkreślą szczególny
urok Bożego Narodzenia

Parapetówka

50 Grudniowy kwartet
– cyklamen, azalia, grudek
i gwiazda betlejemka – rośliny
doniczkowe, które wniosą
do naszych domów radosną
atmosferę świąt

Dekoracje

54 Choinka 2D
Nie gubi igieł, jest oryginalna
i płaska – idealna
do niewielkich wnętrz

Rarytas

56 Tańcząca na wietrze
Niezwykła globba
o kwiatach jak baletnice

Męska robota

58 W ciepłej kominku
Czym się kierować
przy wyborze drewna
do kominka?

Rozrywka

53 Krzyżówka ogrodnicza
z nagrodami

Wasze sukcesy

60 Pochwalcie się
ogrodem,
balkonem, rośliną!
Wasz temat: Jesienna
zmiana dekoracji

63 O czym pisaliśmy
w roku 2015

Co w trawie piszczy

64 Warto zobaczyć:
Podniebny ogród
z widokiem
na Londyn

65 Rynkowe nowości,
ciekawostki,
kalendarium imprez

66 Za miesiąc w „Magnolii”

s. 12•

Odwiedź nasz serwis internetowy

 e-ogrody.pl

Zaplanuj z nami swój nowy wymarzony ogród, balkon oraz taras.
Skorzystaj z porad naszych specjalistów.
Wejdź na serwis i sprawdź zakładkę „Projektowanie”

ODMIANA
MIESZAŃCOWA
'BRIAR ROSE'

MIESZANIEC
'BALLERINA
RUFFLES'

Tekst • ALICJA GAWRYŚ

Chcesz zaskoczyć świątecznych gości? Zaprowadź ich do ogrodowego zakątka, w którym zakwitł ciemiernik. Zachwyt na twarzach zapewniony!

Dekoracyjne, stale zielone liście i skromne wymagania – już to wystarczy, by zaliczyć ciemiernik (*Helleborus*) do roślin wyjątkowych. Jeszcze niezwyklejsze jest to, że **może rozwijać pąki zimą**.

† **CIEMIERNIK BIAŁY** jest byliną o zimozielonych liściach. Kwitnie zimą lub na przedwiośniu.

Dokładna data tego wydarzenia jest z reguły niespodzianką, bo w dużym stopniu zależy od pogody. Gdy temperatura jesienią długo utrzymuje się powyżej zera, kwiaty ciemiernika (głównie białego) podziwiamy już w grudniu.

Nasz ekspert

dr Magdalena Narkiewicz
biolog

Nowinki
ziołowe mogą
być cennym
uzupełnieniem
naszej diety.

CO POTRAFIĄ ziołoleki

CHANG SHAN – młody
kwiatostan, po lewej
– sproszkowany
korzeń.
Ekstrakt z korzenia:
90 kapsulek
po 400 mg,
kosztuje ok. 80 zł.

CHANG SHAN — DICHROA

Zaliczana do 50 głównych
chińskich ziół *Dichroa febrifuga*,
zwana też chińską chininą,
wyglądem przypomina hortensję.
Dawniej służyła za zioło przeciw
malarii. Ostatnio wykryto w niej
halofuginon blokujący tworzenie się
białek sprzyjających powstawaniu
ognisk zapalnych i pomocny
w chorobach autoimmunologicznych.
Jest nadzieja, że halofuginon przyczy-
ni się do opracowania leku opóźniają-
cego starzenie i przyspieszającego
spalanie tłuszczu. Na razie dichroa
polecana jest w chorobach autoim-
nologicznych tarczycy, reumatoidal-
nego zapalenia stawów i łuszczycy.

Na rynku pojawiło się kilka
nowych ziół, którym przypisuje
się wyjątkowe właściwości.
Co dokładnie o nich wiadomo?

Sprowadzane z odległych rejonów świata nowości
ziołowe dla podkreślenia ich rangi w handlu
bywają nazywane ziołolekami. Podobnie reklamuje się też gatunki dawniej stosowane, potem zapomniane, których zalety odkrywa się teraz na nowo.

Żeby zioła stały się zarejestrowanymi lekami, trzeba dokładnie ustalić rodzaj i sposób działania ich substancji czynnych oraz na podstawie badań potwierdzić możliwość leczenia nimi chorób. Zajmuje to sporo czasu i jest kosztowne. Zdarza się zatem, że z ziół produkuje się łatwe do dozowania kapsułki lub tabletki, które trafiają do sprzedaży nie jako lek, lecz prozdrowotny dodatek do żywności. Mogą one uzupełniać braki ważnych dla organizmu substancji, ale nie należy przekraczać zalecanej dawki, by nam nie zaszkodziły. Natomiast przypisywane im przez medycynę naturalną właściwości lecznicze nie zawsze potwierdzają się w badaniach naukowych. Chociaż, jeśli tylko głęboko wierzymy w ich moc, i one potrafią uzdrawiać.

KUDZU – kwiatostan,
po lewej – cięty suszony korzeń.
Za sproszkowany korzeń: 90 kapsulek
po 500 mg, zapłacimy ok. 45 zł.

KORZEŃ KUDZU — PUERARIA

Kudzu, czyli opornik łatkowaty (*Pueraria montana*, inaczej *P. lobata*), to pnącze z rodziny bobowatych rodem z południowo-wschodniej Azji. Rośnie jako chwast, osiągając ok. 20 m długości. Jego korzeń zawiera izoflawonoidy (m.in. daidzeinę), które mogą zmniejszać skłonność do alkoholu, pomagają przy migrenie, menopauzie i alergii. Na rynku bywa też skrobia z kudzu, ale to tylko zagęstnik.

Żywopłoty,
zarówno
z gatunków
liściastych,
jak i iglastych,
są wizytówką
ogrodu.
Dbajmy więc
o ich zdrowie
i wygląd.

Nasz ekspert

dr Hanna Masternak
specjalistka
ochrony roślin

Nawet zimą
warto
kontrolować
stan zdrowia
żywopłotów.

Żywopłoty TEŻ CHORUJĄ

Zywopłot z ligustru otacza mój ogród z trzech stron. W tym roku, po cięciu odmładzającym i wzmocnieniu Septovitalem 200 SL, pomimo suszy miał zdrowe i duże przyrosty. Dopiero jesienią na jednym krzewie pojawił się biały mączysty nalot, który dotąd nie występował, podobnie jak inne choroby oraz szkodniki – pewnie nie miały skąd „przywędrować”.

Zauważyłam jednak, że na innych żywopłotach z ligustru młode liście często zwijają się w ruloniki – to skutki żerowania mszyc. Trzeba je zwalczać, podobnie jak zwójki żerujące w gniazdach utworzonych z kilku liści czy opuchlaki objadające liście na brzegach. Niekiedy też liście są pofałdowane wskutek żerowania zmieników, a latem występują na nich plamistość.

Z kolei małe dziurki w liściach wygryzają larwy i dorosłe owady brosznicy jesionówki, pozostawiające smołowate plamy. Przy upalnej pogodzie także na moim żywopłocie z ligustru szybko rozwijają się przedziorki. Wówczas rośliny opryskuję Magusem 200 SC lub Envidorem 240 SC.

Żywopłoty niszczą również inne choroby oraz szkodniki, o których pisaliśmy w tym roku w „Magnolii” nr 10 i 11.

BIAŁY MĄCZYSTY NALOT
na liściach karagany.
Przyczyna: mączniak
prawdziwy.

ZBRĄZOWIAŁE IGŁY
i szary pyłący nalot na pędach
jałowca. Przyczyna:
szara pleśń.

PRZEBARWIONE ŁUSKI
I PLAMY na pędach żywotnika.
Przyczyna: zamieranie
pędów.

CHOROBY

MĄCZNIAK PRAWDZIWY

Objawy: Od połowy maja do końca sierpnia na roślinach (głównie na liściach) widać biały mączysty nalot. Choroba szybko opanowuje całe krzewy.

Podatne: Berberys, karagana, mahonia, tawuła.

Zwalczanie: Jesienią grabimy i palimy opadłe liście. Wiosną, po zauważeniu pierwszych plam, wykonujemy 2-3 opryski co 10-14 dni, stosując naprzemiennie 2 preparaty z następujących: Amistar 250 SC, Baymat Ultra AE, Discus 500 WG, Score 250 EC. Zabiegi powtarzamy, gdy choroba ponownie zaatakuję.

SZARA PLEŚŃ

Objawy: Przez cały okres wegetacji, szczególnie podczas długotrwałych opadów, widoczne są brązowienia i zamieranie części liści, igieł lub całych pędów. Pokrywają się one szarym pyłącym nalotem.

Podatne: Cyprysik, jałowiec, śnieguliczka, świerk, żywotnik.

Zwalczanie: Chore części wycinamy i palimy. Rośliny

wzmacniamy (Biosept Active lub Septovital 200 SL).

Po przewlekłych opadach opryskujemy je środkiem Teldor 500 SC, Rovral Aquaflor 500 SC lub Switch 62,5 WG.

ZAMIERANIE PĘDÓW

Objawy: Na krzewach liściastych choroba nasila się od połowy kwietnia do połowy maja, na jałowcach – w kwietniu, a na żywotnikach – we wrześniu i październiku. Objawia się plamami na liściach, igłach i pędach. Porażone pędy zamierają i gubią igły (tylko u jałowców nie opadają) lub liście. Na pędach powstają przewężenia (obraczki) powodujące ich wyłamywanie.

Na porażonych częściach tworzą się owocniki grzyba (czarne punkty) wywołującego infekcję.

Podatne: Berberys, bukszpan, cis, cyprysik, forsycja, grab, jałowiec, ligustr, świerk, żywotnik.

Zwalczanie: Chore pędy wycinamy i palimy, a rośliny opryskujemy 2-3 razy co 10-14 dni, stosując jeden z preparatów: Topsin M 500 SC, Rovral Aquaflor 500 SC, Domark 100 EC lub Switch 62,5 WG.

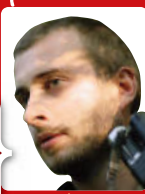

GDY **bóbr** IDZIE Z WIZYTĄ...

Nasz ekspert

Adam Wajrak
ekolog, autor książek
o tematyce przyrodniczej

Zamiast
walczyć
z bobrami,
zabezpieczmy
drzewa.

...zwłaszcza do naszego ogrodu, mamy problem, i to całkiem poważny. Ale zdecydowanie odradzam podejmowanie radykalnych kroków.

Zacznę od tego, że bardzo lubię bobry i **uważam je za niezwykle pożyteczne zwierzęta**. Potrafią one znakomicie przekształcać środowisko w swojej okolicy. Oczywiście przez to, że budują tamy, za pomocą których spiętrzają wodę w rzeczkach.

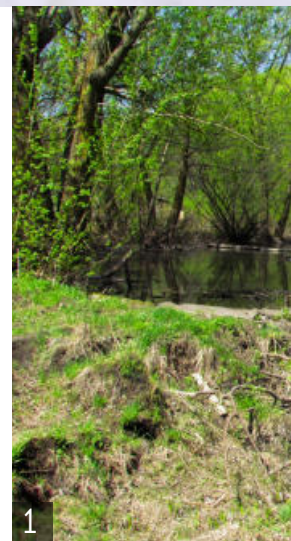
Na to zalewanie narzekają, rzecz jasna, rolnicy, którym bobry od czasu do czasu podtopią łąkę, ale patrząc na robotę tych zwierząt przez pryzmat suszy, która gnębi nasz kraj, wydaje się, że to zatrzymywanie wody i zalewanie, choć uciążliwe miejscowo, w gruncie rzeczy jest pożyteczne i pożądane.

Dziś woda w lasach często jest już tylko tam, gdzie żyją bobry. Ponadto przez budowanie kanałów i rycie w brzegach bobry renaturalizują wyprostowane przez człowieka rzeczki. W rezultacie spowalniają spływ wody i **tworzą miejsca do życia dla wielu zwierząt**.

POŻYTECZNY INTRUZ

Tam, gdzie są bobry, są i płazy oraz ryby, a co za tym idzie, również wydry, tchórze, bociany czarne. Do tego w obumarłych od nadmiaru wody drzewach, których pełno na bobrzyczych rozlewiskach, uwielbiają wykuwać dziuple dzięcioły, w tym tak rzadkie jak dzięciol białogrzbiety. Dlatego nigdy nie powiem, że bobrów jest za dużo. Przeciwnie, **uważam, że w tak wysychającym kraju jak Polska jest ich zdecydowanie za mało.**

Niestety, jeżeli bóbr zawita do naszego ogrodu, sprawa nieco się komplikuje. No cóż, niełatwo pogodzić się ze ścinaniem z trudem wyhodowanych albo od lat pielęgnowanych drzew. Większość właścicieli ogrodów nie jest tak tolerancyjna – i trudno się dziwić. Ale **stanowczo odradzam prowadzenie odłowu na własną rękę lub szczucie bobrów psami.**

grudniowy KWARTET

Tekst • dr MAGDALENA NARKIEWICZ

Cyklameny, poinsecje, azalie i grudniki razem mogą tworzyć świąteczny wystrój domu, ale pielegnować je trzeba inaczej.

Nie tylko gwiazda betlejemska dodaje uroku grudniowym dniom. Towarzyszą jej często kwitnące azalie, cyklameny i grudniki. Na okres świąt możemy udekorować nimi stoły lub inne miejsca oddalone od okna. Żeby jednak rośliny długo kwitły, **jak najszybciej powinniśmy postawić je tam, gdzie będą dobrze się czuły – czyli na parapecie jasnego okna**, bo zimą dotkliwie brakuje im światła. Pamiętajmy też, że torf w ich doniczkach szybko wysycha, trzeba je więc często podlewać. Ale poza tym rośliny te mają różne potrzeby. ●

1. CYKLAMEN PERSKI (*CYCLAMEN PERSICUM*)

Popularnie nazywany fiołkiem alpejskim. Tworzy sporą bulwę, która pod koniec wiosny wchodzi w stan spoczynku, późnym latem tworzy liczne młode liście, a jesienią i zimą – wspaniałe kwiaty. Hodowcy ciągle tworzą jego coraz to nowe „kreatcje”. Bardziej żywotne są odmiany o średniej wysokości (15-20 cm) i pojedynczych kwiatach niż miniatutki (około 10 cm) albo olbrzymy (do 40 cm) czy okazy o wymyślnych płatkach, np. z falbankami.

ODMIANĘ 'SILVERADO WHITE' zdobią kwiaty i wyraźne wzory na liściach.